

16. In campo Bochinafeld in pago Derlingo fito friedebern habet IIII mansos et persoluet quois anno CXX modios siliginis LX modios hordei et LX modios auene et IIII oves.

17. In Loingo in pago Enterigavi continentur V mansi quos habent hauuart odulf bruoder dendi dafbold bruoder brunhart ado boigo et geruuar et singuli persoluent XVI modios auene II oves et VIII denaros sine porcum.

18. In Hretha in pago Nethga habent redingag uenna uilhari ricold dedo heligo godescalc hildibern aldmān unaldrīc sibert et huodo VI mansos siue CCCLX iugera et singuli persoluent quois anno X modios siliginis X modios hordei et I ouem.

19. In Honesleua in pago Northuringi luizo habet mansum et persoluet quolibet anno XX modios siliginis XX modios auene et duos porcos XVI denariorum.

20. In Theutmareshus in pago Suilbergi habent edo et richirn mansum et XXX iugera edo persoluet quotannis XXV modios siliginis XX modios auene et II oves richern autem persoluet X modios siiginis et totidem auene et III oves.

B e i l a g e 39.

Auszug aus dem Einkünfte-Verzeichniß des Corveyischen
Abts Erkenbert. 1106 — 1128.

Ex Copiario noviori saec. XVti.

§. 1. In Sertisleve a) xxx. Mansi et dimidiis sunt possessi a Latis teutonicis, quorum unusquisque ovem aum agno in pascha debet dare et viii modios de Silagine, et iii modios bracii de hordeo, porcum IIIor solidos valentem et carradam lignorum ad ignem in Curia nostra faciendum, et IIas Gallinas, excepto servitio, quod in vere et autumpno debent facere.

De eisdem bonis possessi sunt a Tuiurdis xii. Mansi, quorum unusquisque dabit in pascha ovem unam cum agno que valeant xxviii. munmos (vielleicht nummos), similiter in Rogationibus ovem i. valentem vi vel vii nummos, et unum cottum IIIor Ulnarum tam in longitudine quam in latitudine, ii. skipulos de braco ordeaceo secundum mensuram Abbatis, xvi. Calices (Becher) de Silagine ad seminandum. Item xxi Calices avene ad seminandum, Lxx. manipulos tritici, calicem unum de humulo, calicem i. Lini. Quatuor ex illis dant hircinam pellel vel viii. nummos: item unusquisque lineum pannum IIIor ulnarum vel ii. denarios, Illes nummos pro sale, IIo pro piscibus et Im pro itinere, quod debet Goslariam facere, x. Gallinas unusquisque, L. ova, III Mensuras

milii (milii non intelligo) vel xxx. ova, omnes simul debent quatuor ollas.

De eisdem bonis possessi sunt viii. mansi a sclavonicis milibus, quorum unusquisque persolvit IIos Cottos, hircinam pelliculam Iam IIIor nummos valentem. Palianum unam vii. ulnarum vel IIIor nummos, XVIcim nummos pro piscibus, XL. skipulos bracii hordeacci secundum Mensuram abbatis, et duos Calices humuli, xii. Calices tritici ad seminandum, Lxxx manipuli de avena, anserem unum et duas gallinas. Item unusquisque illorum equum unum, eum quo serviat Domino valentem Libram unam hallensis monete. Insuper unusquisque illorum Villico debet convivium unum annuatim facere.

Horum bonorum ad servitium Abbatis et Prebendam fratrum pertinent. LI. et dimidius: Ceteri sunt *servientibus Ecclesiae* (Ministerialibus) in beneficium prestiti, XXti et IIIor numero ac dimidius.

Ad *dominicalem Curtim* (Bronhof) pertinent vi Mansi; ex quibus persolvuntur ad prebendam fratrum singulis annis x. Cervisia, et in festo omnium sanctorum porcus unus valens ii. solidos et urna mellis. In Nativitate Domini xx. skipulos bracii, x skipulos de tritico, ii. porci, urna mellis. In depositione Carnis ii. porci, v. Galline, XCta ova. In Pascha porcus valens ii. sol. et Urna mellis, v. skipuli de tritico, x. Galline. Ad quadragesimam XXti IIIor skipuli de Silagine, XVIcim skipuli pisarum, xviii, quorum xii. sunt silaginei, vi. triticei. In festo sancti Viti v. skipuli de tritico. Ad prebendam fratrum ad unum mensum x. modii tritici et tres skipulos, xv. modios siliginis, duos modios ad sublimentum purgationis, item ad festum Ciriaci unam situlam mellis, v. Galline, XCta ova.

§. 2. Hec sunt bona que pertinent ad preposituram in Groningen (unweit Halberstadt). In ipsa villa jacent xxx. et unus mansus. Unusquisque illorum annuatim persolvit ovem cum agno, porcum unum valentem IIIor solidos, ii. Gallinas, viii. skipulos Siliginis, ad seminandum bracium, xii. skipulos aene, unam carradam lignorum; pro itinere, quod debent annuatim Corbeiam ire vel ad Barthunwick (Bardenwick) pro piscibus, IIIor Litones vadunt vel IIIor solidos per singulos annos secundum vices suas persolvunt excepto servitium. Preter hos habet in Chrandorf ii. Mansos solventes XVIcim solidos; in Swanbeche IIos tantudem persolventes; in Swendorp i., viii. solidos solvens; in Hotridorf i., vii. solidos; in Cropenstede i., x. solidos; in Aldenachar vii. Mansi, qui duas libras persolvunt; in Walengerode viii. solidos; Ad dominicalem curtim in Groningen xii. mansi.

§. 3. In Amendorf mansi xxxvi, in Compennesde xxxiii, in Gromngge quorum omnium sunt xc., unusquisque ovem, Iam cum agno in natale Domini porcum valentem IIII or solidos, xv. skipulos bracii, carradam ligni, vel ii. nummos absque servitio ad Dominicalem Curtim. In Copenstide mansi viii, item in Gruniggen mansi viii., xvii. dimidii mansi Servientium, et iii. dimidii quos Hildricus habet, et dimidius, quam Walmannus habet, et dimidius quem Alswardus habet.

§. 4. In Ninstete australi Mansi xxxvii., quorum unusquisque solvit poreum unum valentem iiiii. solidos, ovem cum agno vel unum solidum, iiij. skipulos bracii tritici, duos denarios pro Lino, absque servitio (nemis ad Dominicalem Curtim). Item in eodem loco iii. mansi dimidii Servientium (Dienstlehne).

§. 5. De Godelumen (Godelem bei Höxter) c. maldros de curia et de mansionariis diversi generis fructuum.

§. 6. De Beberungen de Mansionariis cccxx. maldros diversi generis fructuum, de Dominicali (Curia nemis) LX. maldros tritici. Preposito cxxxv. xxx skipulos pisarum et insuper ad seminandum, Ad borgen xx. maldros Siliginis et xx. avene: Abbatii Ho servitia, Preposito IIIa, Fratribus in palmis V. solidos ad pisces, Abbatii talentum i. ad oblationem, x. maldros caseorum Fratribus, In palmis ii. pingues porcos fratribus.

§. 7. Tantum solvitur de Papenheim.

§. 8. De Gemundi de Daspurg LX. maldros tritici, x maldros pisarum, cxx maldros diversi generis fructuum, xv. maldros in tribus temporibus anni, xxx denarios ad servitium fratrum. In Palmis x. maldros caseorum. De Mansionariis clx maldros diversi generis fructuum, ad borgen x maldros Siliginis et x avene, Abbatii servitium Ium, preposito xv. solidos.

§. 9. De Erelon (Erken bei Brakel) similiter et additur, quod in Pascha IIo porci pingues dentur.

§. 10. De Vorsten LX maldros tritici, x maldros pisarum, cxx. maldros diversorum fructuum, v. maldros caseorum, xxx denarios ad pisces. In tribus anni temporibus xv maldros diversi generis fructuum. Ad borgen xx maldros ad seminandum, Abbatii servitium unum, preposito xv solidos et Hos porcos pingues.

§. 11. De Liudherissen LX maldros tritici et LX maldros diversi generis frumenti, x maldros pisarum, xx nummos ad pisces. Preposito dimidium talentum, Lxxx Caseos, Mansionarii xv maldros diversi fructuum.

§. 12. De Immenhusen et de Helmenescede tantumdem persolvitur sicut de Daspurch.

§. 13. De Skerve LX maldros tritici x maldros pisarum, cxx maldros diversi generis fructuum, xxx denarii ad pisces Lxxv

Caseos. De *Mansionariis* **xxx** maldri diversi generis, Abbatii servitium unum. Preposito **xv.** solidos, Ilos pingues porci in pascha, ad bargen **x** maldros.

§. 14. De *Scatissem* **xx** maldros tritici et **xi** maldros diversi generis, v maldros caseorum, preposito **xv** solidos, **x** scipulos pisarum. De *Mansionariis* **1** maldros.

§. 15. De *Heisten* **xx** maldros tritici diversi generis, **x** scipulos pisarum, Ilos et dimidium maldros Caseorum. Preposito dimidium Talentum.

§. 16. De *Rimbekke* **xx** maldros tritici, **xi** maldros diversi generis et dimidium talentum. De *Ossendorf* **x** maldros diversi generis. Ad Dominicalem elemosinam, erucem portantum, **vii** mansi et **xi** jugera et **III** modii dimidii *servientium*. A Dominicali solvuntur **lx** modii siliginis et **XXXta** modii tritici, Lta scipuli pisarum excepto servitio. Item **ii** Mansi dimidii, *servientium*.

§. 17. In *Hüldissen* (bei Gimbecke) **XIII** mansi possessi a litis, et unus quem habent operarii, ad dominicale **xii** mansi quorum unusquisque solvit **ii** porcos vel **ii** solidos, ovem cum agno, **vix** scipulos siliginis et **ii** tritici ad semen **xxx** scipulos bracii avene, **xx** tegulas vel **ii** numinos.

§. 18. *Servitium Abbatis* ad unum diem hoc est: v porci pingues et unum sicuarh, Ilos porcellos Ilos anseres, **x** gallinas, **xv** caseos, c ova, pisces ipsos vel solidum ad pisces, v maldros tritici Ilos siliginis et unum siliginis ad elemosinam, **xv** Caseos, cervisiam unam **xxx** sitularum vel modiorum, et unam situlam mellis ad medonem, **xxx** picarios, c scutellas.

Beilage 40.

Verzeichniß vom Abt Wedekind über die Einkünfte aus dem Nord- und Südlande, 1185 — 1205.

Ex Cop. Sac. XIII.

Hui sunt redditus, quos ego Widekindus Abbas inveni.

§. 1. Curia in Loten solvit tria diurna servitia, vel pro servitis **III** marcas et dimidiā, et **xl.** malt. siliginis, quem dat familia; **xl.** arietes, **xxxii** Warlaken, **xiiii.** maldra Caseorum **xx.** Urnas butyri et **ccl.** Luceos, et post **iii** annos unum hospitium; et cum aliquis de familia ejusdem Curie discedit, quidquid de hereditate ipsius in equis aut pecoribus *masculini sexus* fuerit, Abbatem contingit, cetera vero Villae debentur. Si uxor alijus Litonis decesserit, que non habet filiam in nuptum, hereditas ejus, que dicitur *Rude*, Abbatem contingit. Cum filius recipit